

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

18 септември 2014 година *

„Преюдициално запитване — Въздушен транспорт — Общи правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Европейския съюз — Регламент (ЕО) № 1008/2008 — Свобода на ценообразуването — Регистриране на багаж — Ценова добавка — Понятие за въздухоплавателни тарифи — Защита на потребителите — Налогане на глоба на превозвача поради неравнопавна договорна клауза — Вътрешноправна норма, съгласно която превозът на пътника и регистрирането на багаж трябва да бъдат включени в основната цена на самолетния билет — Съвместимост с правото на Съюза“

По дело C-487/12

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 1 de Ourense (Испания) с акт от 23 октомври 2012 г., постъпил в Съда на 2 ноември 2012 г., в рамките на производство по дело

Vueling Airlines SA

срещу

Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: Т. von Danwitz, председател на състава, Е. Juhász, А. Rosas (докладчик), D. Šváby и С. Vajda, съдии,

генерален адвокат: Y. Bot,

секретар: М. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 8 януари 2014 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Vueling Airlines SA, от J. M. Rodríguez Cárcamo и B. García Gómez, abogados,
- за Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia, от O. Peñas González и I. Torralba Mena,
- за испанското правителство, от А. Rubio González и S. Centeno Huerta, в качеството на представители,

* Език на производството: испански.

— за Европейската комисия, от J. Rius и N. Yerrell, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 23 януари 2014 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 22, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 година относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (ОВ L 293, стр. 3).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Vueling Airlines SA (наричано по-нататък „Vueling Airlines“) и Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia (Институт за защита на потребителите към правителството на автономната област Галисия, наричан по-нататък „Instituto Galego de Consumo“) относно глобата, която последният е наложил на Vueling Airlines и с която се санкционира съдържанието на договорите за въздушен превоз, сключвани от това дружество.

Правна уредба

Международното право

- 3 Конвенцията за уеднаквяване на някои правила за международния въздушен превоз, сключена в Монреал на 28 май 1999 г., е подписана от Европейската общност на 9 декември 1999 г. и е одобрена от нейно име с Решение 2001/539/ЕО на Съвета от 5 април 2001 година (ОВ L 194, стр. 38; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 8, стр. 112, наричана по-нататък „Конвенцията от Монреал“).
- 4 Членове 17—37 от Конвенцията от Монреал съставляват глава III от нея, озаглавена „Отговорност на превозвача и размер на обезщетението за вреди“.
- 5 Член 17 от тази конвенция, озаглавен „[...] повреда на багаж“, предвижда:

„[...]

2. Превозвачът е отговорен за вреда, понесена в случай на унищожаване, загуба или повреда на регистриран багаж, само при условие че събитието, което е причинило унищожаването, загубата или повредата, е възникнало на борда на въздухоплавателното средство или по време, когато превозвачът е бил отговорен за регистрирания багаж. Превозвачът обаче не е отговорен, ако и доколкото вредата е възникнала поради присъщ на багажа дефект, качество или недостатък. В случай на нерегистриран багаж, включително лични вещи, превозвачът е отговорен, ако вредата е възникнала по негова вина или по вина на негови служители или агенти.

3. Ако превозвачът признае загуба на регистриран багаж или ако регистрираният багаж не е пристигнал при изтичане на 21 дни след датата, на която е трябвало да пристигне, пътникът има право да упражни срещу превозвача правата, които произтичат от договора за превоз.

4. По смисъла на тази конвенция терминът „багаж“ означава и регистриран багаж, и нерегистриран багаж, освен ако не е посочено друго“.

Правото на Съюза

- 6 Регламент № 1008/2008 е приет на основание член 80, параграф 2 ЕО, който съответства на член 100, параграф 2 ДФЕС; последният се съдържа в дял VI от Договора за функционирането на ЕС, озаглавен „Транспорт“, и позволява приемането на съответните разпоредби по-специално относно въздушния транспорт. Посоченият регламент включва преработения текст на няколко регламента, сред които е Регламент (ЕИО) № 2409/92 на Съвета от 23 юли 1992 година относно тарифите на самолетните билети и таксите за услуги за въздушен превоз (ОВ L 240, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 2, стр. 176).
- 7 Съгласно съображение 16 от Регламент № 1008/2008:

„Потребителите следва да бъдат в състояние ефективно да сравняват цените на въздухоплавателните услуги на различните авиокомпании. Затова крайните цени, заплащани от потребителя за въздухоплавателни услуги с произход от Общността, следва по всяко време да указват, че включват всички данъци, такси и налози. [...]“.
- 8 Член 1 от този регламент е включен в част I от него, озаглавена „Общи разпоредби“; член 1 е озаглавен „Предмет“ и параграф 1 от него предвижда:

„Настоящият регламент урежда [...] ценообразуването за предоставяне на вътрешнообщностни въздухоплавателни услуги“.
- 9 В същата част е включен член 2 от посочения регламент, който е озаглавен „Определения“ и предвижда:

„За целите на настоящия регламент:

[...]

 4. „въздухоплавателна услуга“ означава полет или серия от полети за превоз на пътници, товари и/или поща срещу възнаграждение и/или срещу наем;

[...]

 13. „вътрешнообщностна въздухоплавателна услуга“ означава въздухоплавателна услуга, извършвана в Общността;

[...]

 15. „продажба само на места“ означава директна продажба на места от въздушния превозвач, от неговия упълномощен представител или от чартърор, която не включва пакет от други услуги, като например настаняване;

[...]

 18. „въздухоплавателни тарифи“ означава цените, изразени в евро или в местна валута, заплащани на въздушните превозвачи, техните представители или на други продаващи билети лица за превода от пътници за въздухоплавателните услуги, както и условията, при които тези цени са валидни, включително възнаграждението и условията, които се предлагат за посредничество, и други допълнителни услуги;

19. „въздухоплавателни такси“ означава цените, изразени в евро или в местна валута, заплащани за превоз на товар, както и условията, при които тези цени са валидни, включително възнаграждението и условията, които се предлагат за посредничество, и други допълнителни услуги;

[...]“.

10 Член 22 от Регламент № 1008/2008 е включен в глава IV от него, озаглавена „Разпоредби относно ценообразуването“; член 22 е озаглавен „Свобода на ценообразуването“ и параграф 1 от него предвижда:

„Без да се засяга [параграф 1 от член 16, озаглавен „Общи принципи на задълженията за предоставяне на обществена услуга“], въздушните превозвачи от Общността и, при условия на реципрочност, въздушните превозвачи от трети държави определят свободно тарифите и таксите за вътрешнообщностни въздухоплавателни услуги“.

11 В същата част е включен член 23 от този регламент; той е озаглавен „Информирание и недопускане на дискриминация“ и параграф 1 от него предвижда:

„Достъпните за масовия потребител въздухоплавателни тарифи и такси, предлагани или публикувани под всякаква форма, включително по Интернет, за въздухоплавателни услуги от летище, разположено на територията на държава членка, за която се прилага Договорът, включват приложимите за тях условия. Крайната цена, която трябва да се заплати, се посочва винаги и включва приложимите въздухоплавателни тарифи или такси, както и всички приложими данъци, такси, допълнителни такси и тарифи, които няма как да бъдат избегнати и които могат да се предвидят към момента на публикуването. Освен посочване на крайната цена, се посочва най-малко следното:

- а) въздухоплавателните тарифи или такси;
- б) данъци;
- в) летищни такси; и
- г) други такси, допълнителни такси или тарифи, като например свързани със сигурността или горивото;

в случаите, когато елементите от букви б), в) и г) са добавени към въздухоплавателните тарифи или такси. Незадължителните ценови добавки се съобщават по ясен, прозрачен и недвусмислен начин в началото на всеки процес на резервация, като приемането им от страна на потребителя се основава на „възможност за избор“.

[...]“.

Испанското право

12 Член 97 от Закон 48/1960 за въздухоплаването (Ley 48/1960 sobre Navegación Aérea) от 21 юли 1960 г. (BOE № 176 от 23 юли 1960 г., стр. 10291), изменен със Закон 1/2011 за установяване на държавната програма за безопасност при гражданското въздухоплаване и за изменение на Закон 21/2003 от 7 юли за авиационната безопасност (Ley 1/2011 por la que se establece el Programa

Estatal de Seguridad Operacional para la Aviación Civil y se modifica la Ley 21/2003, de 7 de julio, de Seguridad Aérea) от 4 март 2011 г. (BOE № 55 от 5 март 2011 г., стр. 24995, наричан по-нататък „LNA“), предвижда:

„Превозвачът е длъжен да превози заедно с пътниците техния багаж с тегло, независимо от броя на пакетите, и размер до установените с подзаконов нормативен акт стойности, като превозът на този багаж се включва в цената на билета.

Превозът на багаж над установения размер е предмет на отделна уговорка.

Не се считат за багаж предметите и ръчните чанти, които пътникът носи със себе си. Превозвачът е длъжен да превози безплатно в салона на самолета като ръчен багаж предметите и ръчните чанти, които пътникът носи със себе си, включително предметите, закупени в магазините на летището. Качването на тези предмети и чанти в самолета може да се откаже само по съображения за сигурност, свързани с теглото или с размерите на предмета, съотнесено или съотнесени към характеристиките на въздухоплавателното средство“.

- 13 Съгласно член 82, озаглавен „Понятие за неравноправни клаузи“, от преработения текст на Общия закон за защита на потребителите и други допълнителни закони, приет със Законодателен кралски указ 1/2007 (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) от 16 ноември 2007 г. (BOE № 287 от 30 ноември 2007 г., стр. 49181, наричан по-нататък „Закон за защита на потребителите“):

„1. Неравноправни клаузи са всички уговорки, които не са индивидуално договорени, и всички практики, за които не е дадено изрично съгласие, ако в нарушение на изискванията за добросъвестност създават в ущърб на потребителя значително неравновесие между правата и задълженията на страните, произтичащи от договора.

[...]

4. Независимо от предвиденото в предходните параграфи, във всички случаи неравноправни са клаузите, които съгласно предвиденото в членове от 85 до 90:

[...]

b. ограничават правата на потребителя,

c. водят до липса на реципрочност в договора,

[...]“.

- 14 Член 86 от Закона за защита на потребителите, озаглавен „Клаузи, които са неравноправни поради ограничаване на основните права на потребителя“, предвижда:

„Във всички случаи неравноправни са клаузите, които ограничават или изключват правата на потребителя, предвидени с диспозитивни или императивни норми, и в частност клаузите, които:

[...]

7. Налагат под каквато и да е друга форма на потребителя да се откаже от или да ограничи правата си“.

- 15 Член 87 от този закон, озаглавен „Клаузи, които са неравноправни поради липса на реципрочност“, гласи:

„Неравноправни са клаузите, които в ущърб на потребителя и в нарушение на изискванията за добросъвестност водят до липса на реципрочност в договора, и в частност клаузите, които:

[...]

6. Налагат обременителни или непропорционални пречки за упражняване на правата на потребителя, предвидени в договор, и в частност, при договорите за предоставяне на услуги или доставка на стоки с периодично или продължително изпълнение, предвиждат прекомерна продължителност на договора, отказ от правото на разваляне на договора или ограничения, които изключват или препятстват упражняването на това право, както и създаването на пречки за упражняването на това право по уговорения ред, какъвто е случаят, когато се предвиждат формалности, различни от предвидените за сключване на договора, или изгубване на авансово платените суми, плащане на суми за услуги, които не са реално предоставени, предоставяне на предприятието на възможност за едностранно прилагане на уговорени наказателни клаузи или определяне на обезщетение, което не съответства на действително причинените вреди“.
- 16 Член 89 от Закона за защита на потребителите, озаглавен „Неравноправни клаузи, които засягат действието и изпълнението на договора“, предвижда:

„Във всички случаи за неравноправни клаузи се считат:

[...]

5. Увеличаването на цената поради предоставяне на акцесорни услуги, финансиране, отсрочване, допълнителни разходи, обезщетения или санкции, без това да съответства на допълнителни престации, подлежащи във всички случаи на приемане или отхвърляне, изразени с нужната яснота и надлежно отграничени“.

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

- 17 През август 2010 г. г-жа Arias Villegas купува по интернет самолетни билети от авиокомпания Vueling Airlines. Става въпрос за четири двупосочни билета, които ѝ позволяват да пътува с три други лица от Ла Коруня (Испания) до Амстердам (Нидерландия), като полетите са съответно на 18 и 23 октомври 2010 г. Тъй като г-жа Arias Villegas регистрира общо два куфара за четиримата пътници, Vueling Airlines добавя 40 EUR, тоест по десет евро за всеки багаж и за всеки полет, към основната цена на самолетните билети, която се равнява на 241,48 EUR.
- 18 След приключване на въпросното пътуване г-жа Arias Villegas подава жалба срещу Vueling Airlines пред Община Оренсе, като твърди, че тази авиокомпания е включила неравноправна клауза в съответния договор за въздушен превоз. Според заинтересованата тази клауза е несъвместима с приложимата испанска правна уредба, която признавала на пътник, ползващ въздушен транспорт, правото да регистрира куфар, без да плаща допълнителна цена. Жалбата е препратена на Instituto Galego de Consumo, който образува административно-наказателно производство срещу Vueling Airlines, в резултат на което му налага глоба от 3 000 EUR. Глобата е наложена за извършено нарушение на член 97 от LNA, както и за нарушение на редица разпоредби от испанската правна уредба относно защитата на потребителите, по-специално членове 82, 86, 87 и 89 от Закона за защита на потребителите.

- 19 Vueling Airlines първо подава жалба по административен ред срещу посочената санкция, а след отхвърлянето на тази жалба сезира Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 1 de Ourense (Административен съд № 1, Оренсе). Пред тази юрисдикция то поддържа, че правото на Европейския съюз, по-специално член 22 от Регламент № 1008/2008, предвижда принцип на свободното ценообразуване, съгласно който въздушните превозвачи могат да определят основна цена на билетите, в която не е включено регистриране на багаж, и впоследствие да прибавят към нея допълнителна сума, ако клиентът поиска да регистрира багаж. Instituto Galego de Consumo твърди, че напротив, правната уредба на Съюза относно свободата на ценообразуването в сектора на въздушния превоз допуска разпоредбите на испанското законодателство, които, като определят съдържанието на договора за въздушен превоз, признават на пътниците правото да регистрират багаж с определени характеристики, което автоматично се включва в услугата за превоз.
- 20 Според запитващата юрисдикция испанският правен ред ясно признава на потребителя правото във всички случаи, при това без да плаща допълнителна сума към основната цена на самолетния билет, да регистрира багаж с определени характеристики. Това право е логична и разумна мярка за защита на потребителя, свързана със самото достойнство на пътника. Като се има предвид, че това право се включва в легалната дефиниция на договора за въздушен превоз сред услугите, които всички осъществяващи тази дейност дружества по принцип трябва да предоставят, то не противоречи на принципа за свободно определяне на тарифите за въздушен превоз.
- 21 В това отношение запитващата юрисдикция отбелязва, че пътникът решава дали да регистрира багаж и че регистрираният багаж оказва влияние върху разходите за гориво и организацията на полета. Такова влияние обаче оказват и конкретното тегло на пътника или използването на тоалетната на самолета по време на полета, но за тези фактори не може да се иска заплащане на допълнителна сума към основната цена на билета, тъй като според запитващата юрисдикция това би засегнало достойнството на пътника и правата му като потребител.
- 22 Посочената юрисдикция отбелязва, че в случая г-жа Arias Villegas е била привлечена от ниската цена, обявена на уебсайта на Vueling Airlines. В процеса на закупуване на билет тя е открила, че обявената цена не включва възможността за регистриране на багаж, при положение че за предвиденото пътуване логично е необходимо да се регистрира такъв. Според запитващата юрисдикция поради това потребителят е бил принуден не само да се откаже от правото, признато в испанския правен ред, за регистриране на един багаж за всеки пътник, но и да заплати допълнителна сума за регистриране на багаж, която не е предварително обявена на уебсайта на съответната авиокомпания.
- 23 При тези обстоятелства Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 1 de Ourense решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли член 22, параграф 1 от Регламент [№ 1008/2008] да се тълкува в смисъл, че той не допуска национална правна уредба (член 97 от [LNA]), която задължава компаниите за въздушен превоз във всички случаи да признават на пътниците право на регистриране на един куфар без заплащане на допълнителна сума, нито увеличаване на уговорената основна цена на билета?“.

По преюдициалния въпрос

- 24 С въпроса си запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 22, параграф 1 от Регламент № 1008/2008 не допуска вътрешноправна норма, която задължава въздушните превозвачи при всички случаи да превозват не само пътника, но и неговия

регистриран багаж, стига последният да отговаря на някои изисквания по-специално относно теглото, като превозът му е включен в цената на самолетния билет и за него не може да се предвижда ценова добавка.

- 25 В самото начало следва да се отбележи, че съгласно твърденията на испанското правителство в писменото му становище и в проведеното пред Съда заседание запитващата юрисдикция тълкува неправилно разглежданото в главното производство национално законодателство. Според това правителство посоченото законодателство урежда съдържанието на договора за въздушен превоз и предвижда по-специално задължението на авиокомпаниите да осигуряват превоза на багажа на пътниците. Следователно тази разпоредба не урежда цената на билета и не задължавала авиокомпаниите да превозват безвъзмездно регистрирания багаж.
- 26 В това отношение следва да се припомни, че не е задача на Съда в рамките на преюдициално запитване да се произнася по тълкуването на националните разпоредби, нито да преценява дали даденото от запитващата юрисдикция тълкуване е правилно (вж. по-специално решения Corsten, C-58/98, EU:C:2000:527, т. 24; Dynamic Medien, C-244/06, EU:C:2008:85, т. 19; Angelidaki и др., C-378/07—C-380/07, EU:C:2009:250, т. 48 и Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, т. 59).
- 27 При това положение при разглеждане на преюдициалното запитване трябва да се изхожда от същата предпоставка както запитващата юрисдикция, а именно че разглежданата в главното производство правна уредба задължава въздушните превозвачи при всички случаи да превозват регистрирания багаж на пътниците, стига той да отговаря на някои изисквания по-специално относно теглото, като превозът му е включен в цената на самолетния билет и за него не може да се предвижда ценова добавка.
- 28 Следва да се припомни, че Регламент № 1008/2008 урежда по-специално определянето на цените на извършваните в рамките на Съюза въздухоплавателни услуги. В това отношение съгласно член 22, параграф 1 от този регламент въздушните превозвачи определят свободно „въздухоплавателните тарифи“, дефинирани в член 2, точка 18 от регламента като отнасящи се по-специално до цените, заплащани на въздушните превозвачи за превоза на пътници за въздухоплавателни услуги, както и условията, при които тези цени са валидни. Следователно в посочения регламент изрично се предвижда свободата на ценообразуването във връзка с превоза на пътници, без обаче изрично да се урежда ценообразуването относно услугата за превоз на техния регистриран багаж.
- 29 При все това се налага изводът, че по отношение на израза „въздухоплавателни тарифи“ в член 2, точка 18 от Регламент № 1008/2008 са налице известни различия в текстовете на посочената разпоредба на съответните езици. Макар, както в текста на френски език („tarifs des passagers“), да е употребен изразът „пътнически тарифи“, например в текста на шведски език („passagerarpriser“), употребени са и изразът „въздухоплавателни тарифи“ в текста на испански („tarifas aéreas“) и на английски език („air fares“), изразът „цени на полетите“ в текста на немски („Flugpreise“) и на фински език („lentohinnat“), както и изразът „цени на билетите“ в текста на датски („flybilletpriser“) и на естонски език („piletihinnad“).
- 30 В това отношение следва да се припомни постоянната практика на Съда, съгласно която необходимостта от еднакво прилагане, а оттам и от еднакво тълкуване на разпоредбите от правото на Съюза изключва възможността в случай на съмнение текстът на дадена разпоредба да се разглежда отделно на един от езиците, а напротив, изисква разпоредбата да се тълкува и прилага с оглед на текстовете на останалите официални езици (вж. по-специално решения Stauder, 29/69, EU:C:1969:57, т. 3; EMU Tabac и др., C-296/95, EU:C:1998:152, т. 36 и Profisa, C-63/06, EU:C:2007:233, т. 13).

- 31 В случай на несъответствия между текста на разпоредба от правото на Съюза на различните езици тя трябва да се тълкува в зависимост от общата структура и целите на правната уредба, от която е част (вж. по-специално решения Bouchereau, 30/77, EU:C:1977:172, т. 14; Италия/Комисия, C-482/98, EU:C:2000:672, т. 49 и Eleftheri tileorasi и Giannikos, C-52/10, EU:C:2011:374, т. 24).
- 32 При това положение следва да се констатира, че в глава IV от Регламент № 1008/2008, съдържаща разпоредбите относно ценообразуването, член 22, параграф 1 относно свободата на ценообразуването е допълнен от член 23, параграф 1, който има за цел да гарантира по-специално информирането за и прозрачността на цените на въздухоплавателните услуги от летище, разположено на територията на държава членка, и поради това допринася за осигуряването на защита на потребителите, които ползват посочените услуги (вж. в този смисъл решение ebookers.com Deutschland, C-112/11, EU:C:2012:487, т. 13). В това отношение последната разпоредба предвижда задължения за информиране и прозрачност по-специално относно условията, приложими за въздухоплавателните тарифи, крайната цена, въздухоплавателните тарифи и добавящите се към тях ценови компоненти, които няма как да бъдат избегнати и са предвидими, както и незадължителните ценови добавки за услуги, допълващи самата въздухоплавателна услуга.
- 33 Независимо от факта, че член 23, параграф 1 от Регламент № 1008/2008 не урежда изрично ценообразуването във връзка с превоза на багаж, следва да се приеме, че предвидените в тази разпоредба задължения се отнасят и до него, като се има предвид по-специално целта за ефективно сравняване на цените на въздухоплавателните услуги, посочена в съображение 16 от този регламент.
- 34 Освен това, както подчертава генералният адвокат по-специално в точка 46 от заключението си, следва да се отбележи, че ценовата добавка за регистриране на багаж е условие, при което е валидна цената, която трябва да се заплати на въздушния превозвач за превоза на пътници при въздухоплавателни услуги по смисъла на член 2, точка 18 от Регламент № 1008/2008.
- 35 Ето защо следва да се приеме, че Регламент № 1008/2008 се прилага за определянето на цените за превоз на багаж.
- 36 Що се отнася до начина, по който трябва да бъдат определени тези цени, в член 23, параграф 1 от Регламент № 1008/2008 се изисква по-специално, от една страна, неизбежните и предвидими компоненти на цената за въздухоплавателната услуга винаги да бъдат посочени като компоненти на крайната цена и от друга страна, ценовите добавки за услуга, която не е нито задължителна, нито абсолютно необходима за самата въздухоплавателна услуга, да бъдат съобщени по ясен, прозрачен и недвусмислен начин в началото на всеки процес на резервация, като приемането им от страна на потребителя се основава на „възможност за избор“ (вж. в този смисъл решение ebookers.com Deutschland, EU:C:2012:487, т. 14).
- 37 Следователно, за да се отговори на въпроса дали Регламент № 1008/2008 позволява да се изисква заплащане на отделна цена за услугата по превоз на регистрирания багаж, следва да се определи дали цената, която трябва да се плати за превоза на такъв багаж, е неизбежен и предвидим компонент от цената на въздухоплавателната услуга, или незадължителна ценова добавка за допълнителна услуга.
- 38 В това отношение търговската практика на авиокомпаниите традиционно се изразява в това на пътниците да се позволява да регистрират багаж, без да заплащат допълнителна сума. Като се има предвид обаче, че търговските модели на авиокомпаниите са претърпели съществено развитие с все по-широкото използване на въздушния превоз, следва да се констатира, че понастоящем някои компании следват търговски модел, изразяващ се в предлагане на въздухоплавателни услуги на най-ниска цена. При това положение разходът за превоз на багаж

като компонент от цената на такива услуги има относително по-голямо значение отпреди и поради това съответните въздушни превозвачи могат да решат да изискват заплащането на ценова добавка за него. Освен това не би могла да се изключи възможността някои пътници да предпочитат да пътуват без регистриран багаж, стига по този начин цената на билета им да бъде по-ниска.

- 39 С оглед на тези съображения следва да се приеме, че цената, която трябва да се плати за превоза на регистриран багаж на пътниците във въздушния транспорт, може да представлява незадължителна ценова добавка по смисъла на член 23, параграф 1 от Регламент № 1008/2008, тъй като тази услуга не би могло да се разглежда като задължителна или абсолютно необходима за превоза на пътниците.
- 40 За сметка на това, що се отнася до нерегистрирания багаж, а именно ръчния багаж, за да се даде пълен отговор на запитващата юрисдикция, следва да се отбележи, че по принцип този багаж трябва да се разглежда като абсолютно необходим елемент от превоза на пътниците и че поради това за превоза му не може да се налага ценова добавка, стига той да отговаря на разумни изисквания относно теглото и размера и на приложимите норми за безопасност.
- 41 Всъщност следва да се припомни, както е сторил генералният адвокат в точки 54 и 55 от заключението си, че съществуват разлики между характеристиките, от една страна, на услугата за превоз на регистриран багаж и от друга, на услугата за превоз на ръчен багаж. В това отношение, когато регистрираният багаж е поверен на въздушния превозвач, той е длъжен да го обработи и да го пази, което може да доведе до допълнителни разходи за него. Това обаче не е така при превоза на нерегистриран багаж, по-специално на личните вещи, които пътникът запазва със себе си.
- 42 Впрочем това разграничение между превоза на регистриран багаж и този на ръчен багаж е отразено и в правилата относно отговорността на въздушния превозвач за нанесени на багажа вреди, съдържащи се в Конвенцията от Монреал, по която Съюзът е договаряща страна. Съгласно член 17, параграф 2 от тази конвенция въздушният превозвач носи отговорност за нанесените на регистриран багаж вреди, когато вредоносното събитие е възникнало на борда на въздухоплавателното средство или по време, когато превозвачът е бил отговорен за регистрирания багаж, а за нерегистрирания багаж превозвачът носи отговорност само ако вредата е възникнала по негова вина или по вина на негови служители или агенти.
- 43 Следва да се констатира, че национална правна уредба като разглежданата в главното производство — която задължава въздушните превозвачи при всички случаи да превозват не само пътника, но и неговия регистриран багаж, стига последният да отговаря на някои изисквания по-специално относно теглото, като превозът му е включен в цената на самолетния билет и за него не може да се предвижда ценова добавка — явно не позволява на въздушните превозвачи да начисляват отделно такава добавка за превоза на регистриран багаж и следователно да определят свободно цената за превоза на пътници.
- 44 В това отношение следва да се отбележи, че правото на Съюза допуска, без да се засяга прилагането по-специално на установените правила за защита на потребителите (вж. в този смисъл решение *ebookers.com Deutschland*, EU:C:2012:487, т. 17), държавите членки да уреждат аспекти на договора за въздушен превоз, по-специално за да защитят потребителите от злоупотреби. Такава национална правна уредба обаче не би могла да нарушава разпоредбите относно ценообразуването на Регламент № 1008/2008.
- 45 При все това национална правна уредба, която изисква цената за превоза на регистриран багаж при всички случаи да бъде включена в основната цена на самолетния билет, не позволява за включващ правото да се регистрира багаж билет да бъде определена различна цена от тази на невключващ такава възможност билет. Поради това тя нарушава не само правото на

въздушните превозвачи да определят свободно цената за превоза на пътници при въздухоплавателни услуги и условията, при които тези цени са валидни, съгласно член 2, точка 18 и член 22, параграф 1 от Регламент № 1008/2008, но може също да застраши по-специално постигането на преследваната с този регламент цел за осигуряване на възможност за ефективно сравняване на цените, доколкото въздушните превозвачи, за които се прилага такава национална правна уредба, нямат право да обявяват отделна цена за услугата по превоз на регистриран багаж, при положение че подчинените на законодателството на друга държава членка авиокомпаниите имат такова право.

- 46 Освен това, като се има предвид, че постигането на целта да се осигури възможност за ефективно сравняване на цените на въздухоплавателните услуги предполага стриктно спазване на изискванията по член 23, параграф 1 от Регламент № 1008/2008, следва да се припомни, че националните органи трябва евентуално да проверят дали Vueling Airlines действително е изпълнило задълженията си за информирание и прозрачност по тази разпоредба.
- 47 На последно място, запитващата юрисдикция трябва, доколкото е възможно, да тълкува вътрешната правна уредба, която следва да приложи, в съответствие с изискванията на правото на Съюза (решения Engelbrecht, C-262/97, EU:C:2000:492, т. 39; CEZ, C-115/08, EU:C:2009:660, т. 138 и Wall, C-91/08, EU:C:2010:182, т. 70).
- 48 Когато целеният от правото на Съюза резултат не може да бъде постигнат с тълкуване на вътрешното право в съответствие с правото на Съюза, националните съдилища по-специално са длъжни да гарантират пълното действие на разпоредбите на правото на Съюза, като при необходимост по собствена инициатива оставят без приложение всяка разпоредба на националното законодателство, която им противоречи (вж. в този смисъл решения Simmenthal, 106/77, EU:C:1978:49, т. 24; Berlusconi и др., C-387/02, C-391/02 и C-403/02, EU:C:2005:270, т. 72; Pupino, C-105/03, EU:C:2005:386, т. 43 и Melki и Abdeli, C-188/10 и C-189/10, EU:C:2010:363, т. 43).
- 49 С оглед на всички изложени по-горе съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че член 22, параграф 1 от Регламент № 1008/2008 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба като разглежданата в главното производство, която задължава въздушните превозвачи при всички случаи да превозват не само пътника, но и неговия регистриран багаж, стига последният да отговаря на някои изисквания по-специално относно теглото, като превозът му е включен в цената на самолетния билет и за него не може да се предвижда ценова добавка.

По съдебните разноски

- 50 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

Член 22, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 година относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба като разглежданата в главното производство, която задължава въздушните превозвачи при всички случаи да превозват не само пътника, но и неговия регистриран багаж, стига

последният да отговаря на някои изисквания по-специално теглото, като превозът му е включен в цената на самолетния билет и за него не може да се предвижда ценова добавка.

Подписи